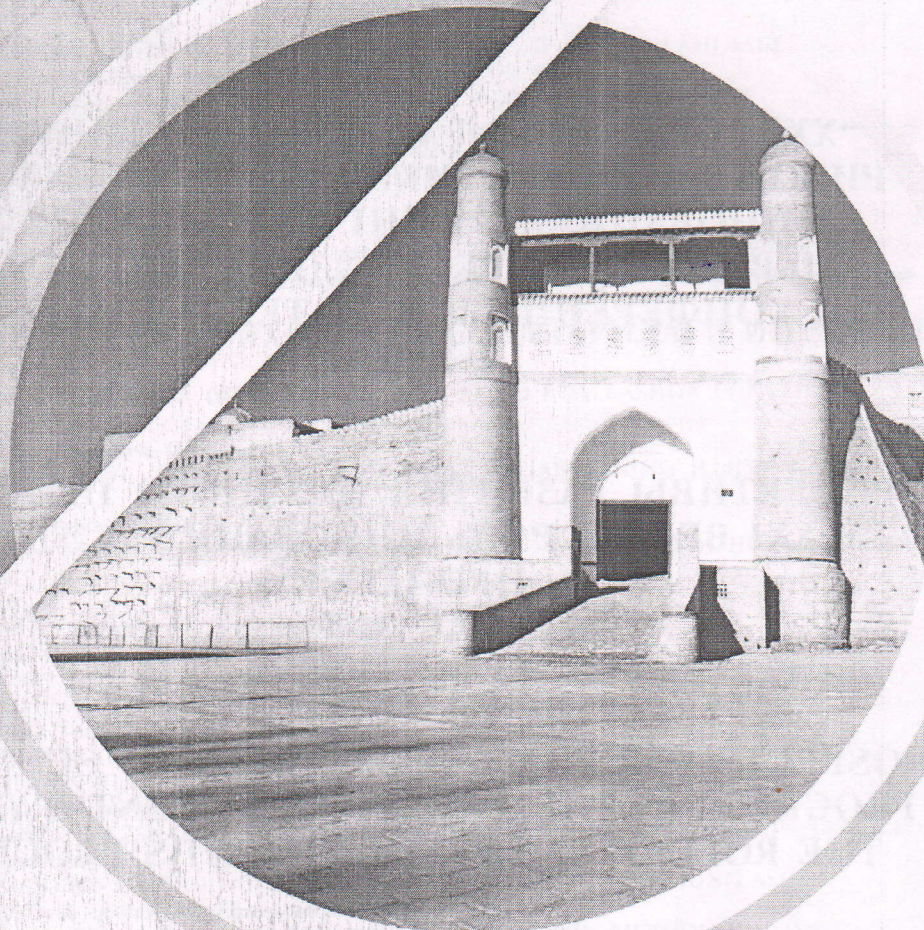

Tadqiqot.uz

“XXI АСРДА ИЛМ-ФАН ТАРАҚҚИЁТИНИНГ
РИВОЖЛАНИШ ИСТИҚБОЛЛАРИ ВА УЛАРДА
ИННОВАЦИЯЛАРНИНГ ТУТГАН ЎРНИ” МАВЗУСИДАГИ
РЕСПУБЛИКА ИЛМИЙ 10-ОНЛАЙН КОНФЕРЕНЦИЯСИ
МАТЕРИАЛЛАРИ

2019 30 НОЯБРЬ
ЎЗБЕКИСТОН

Go gle

Crossref

ORCID iD
Connecting Research
and Researchers

МУНДАРИЖА \ СОДЕРЖАНИЕ \ CONTENT

ФАЛСАФА ВА ҲАЁТ СОҲАСИДАГИ ҚАРАШЛАР

1. VIRTUAL REALLIKNING IJTIMOY JIHATLARI.....	8
Xaydarov X.F., Xaydarova A.X.	
2. AXBOROTLASHGAN JAMIYATDA AXLOQIY MASALALAR.....	10
Toshniyozova Gulnoza	
3. ДУХОВНО-ПРАВСТВЕННАЯ СРЕДА: ЛИЧНОСТЬ И ЕГО РОЛЬ В ПОСТРОЕНИЕ ГРАЖДАНСКОГО ОБЩЕСТВА.....	11
M. M. Kaххорова	
4. КЎПМИЛЛАТЛИ (ПОЛИЭТНИК) МАМЛАКАТЛАРДА МИЛЛИЙ ЎЗЛИКНИ АНГЛАШ.....	14
Суванов Илхом Абдихалилович, Турдалиева Шохиста Тўлқинжон қизи	
5. GLOBALLASHUV JARAYONIDA YOSHLAR ONGIDA MA'RIFATNING O'RNINI MUSTAHKAMLASH.....	16
Tuyboyeva Gulnoza Quvondiq qizi, Mardonova Xonzoda Anvar qizi	
6. ГЛОБАЛЛАШУВ ДАВРИДА МИЛЛИЙ МАЪНАВИЯТИМИЗГА ҚАРАТИЛГАН ТАҲДИДЛАР ВА УЛАРНИНГ ОҚИБАТЛАРИ.....	17
Юсупова Дилдора Дилшатовна	
7. ЁШЛАРДА МАФКУРАВИЙ ИММУНИТЕТНИ МУСТАҲКАМЛАШДА ОИЛАНИ ЎРНИ.....	19
Рустамова Ферузахон Махмуджановна, Шокаримов Давронбек, Абдувалиева Дилдор Абдумаликовна	

ПЕДАГОГИКА ВА ПСИХОЛОГИЯ СОҲАЛАРИДАГИ ИННОВАЦИЯЛАР

1. BOSHLANG'ICH SINFLARDA OG'ZAKI VA YOZMA NUTQ EGALLASHDA FONETIK BILIMLARNING AHAMIYATI.....	21
Jo'raqulova Yulduz, Qurbonova O'g'iloy	
2. AUTIZM SINDROMINI PSIXOLOGIYA SOHASIDA O'RGANISHNING ILMIY-NAZARIY AHAMIYATI.....	22
Nurmatova Durdona Gafurjon qizi.	
3. SPORTCHILARNING YUQORI NATIJALARGA ERISHISHIDA START OLDI HOLATLARINING PSIXOLOGIK ASOSLARI.....	24
Raxmonova K.SH.	
4. FARZAND TARBIYALASDA AKTNING O'RNI.....	26
Davletov Rasulbek, Ortiqova Gulmira	
5. BOSHLANG'ICH SINFLARDA ATROFIMIZDAGI OLAM FANIDAN O'SIMLIK OLAMI MAVZUSINI O'QITISHDA ZUKKO INTERFAOL USULI.....	28
Ibragimova Guliston Kutliyeva	
6. BOSHLANG'ICH TA'LIMDA MATEMATIKANI O'QITISHDA QO'LLANILADIGAN PEDAGOGIK TEKNOLOGIYALAR TURLARI.....	30
Ismoilova Maftuna Abdujalilovna	
7. HOLID XUSAYINIYNI "SHAMOL ORTIDAN YUGURIB" ASARINING INTEGRTSION TAHLILI.....	32
Matkarimova Kumushbibi	
8. TA'LIM SOHASIDAGI ISTIQBOLLI ISLOHOTLAR-JAMIYAT TARAQQIYOTINING ASOSI.....	34
Mo'minova Gulsoraxon Ismoilovna, Egamberdiyeva Manzura	
9. HARBIYLARGA XORIJIIY TILLARNI O'QITISHDA INNOVATSION METODLARNI DARS JARAYONIGA TADBIQ ETISH.....	36
Musayeva Sh.I.	
10. "ILDIZNING MORFOLOGIK VA ANATOMIK TUZILISHI" MAVZUSINI O'QITISHDA "ZIG-ZAG" PEDAGOGIK TEKNOLOGIYASIDAN FOYDALANISH.....	38
Mavlonova Nasiba Axmedovna	
11. INGLIZ TILI HORIJIIY TIL SIFATIDA O'QITILADIGAN SINFLARDA "FIND YOUR PARTNER" USLUBIDAN FOYDALANISH.....	39
Raximova Zuhra Maksudovna	
12. FANLARNI O'QITISH JARAYONIDA ELEKTRON AXBOROT RESURLARIDAN FOYDALANISH SAMARADORLIGI.....	40
Toyirova Zulayho	
13. MA'NAVIYAT-INSONNING ULG'AYISH VA KUCH-QUDRAT MANBAIDIR.....	42
Turgunova Mohina Akmaljon qizi, Jumayev Sarvarbek Soyibjon o'g'li	
14. ИНФОРМАЦИОННО-ПСИХОЛОГИЧЕСКОЕ ВОЗДЕЙСТВИЕ КАК ИНСТРУМЕНТ ФОРМИРОВАНИЯ СОЦИАЛЬНЫХ УСТАНОВОК И ФОРМЫ ЕГО РЕАЛИЗАЦИИ.....	44
Айрапетова Алёна Геннадьевна	
15. К ВОПРОСУ О СОЦИАЛЬНО-ПСИХОЛОГИЧЕСКИХ ПАРАМЕТРАХ И КЛАССИФИКАЦИИ СОЦИАЛЬНЫХ ГРУПП И КВАЗИГРУПП.....	48
Айрапетова Алёна Геннадьевна	
16. ТАЪЛИМ ЖАРАЁНИДА ПЕДАГОГИК-ПСИХОЛОГИК ҚОБИЛИЯТНИ ШАҚЛАНТИРИШИНИНГ ИЛМИЙ-НАЗАРИЙ АСОСЛАРИ.....	52
Раупова Ш.А., Комилова М.О	
17. "ПОЯ ВА НОВДА ТУЗИЛИШИ" MAVZUSINI O'QITISHDA KEYS-СТАДИ ИННОВАЦИОН ПЕДАГОГИК ТЕХНОЛОГИЯСИДАН ФОЙДАЛАНИШ.....	54
Рузметова Сабохат Дурдиевна, Машарипова Нигора Турсинбоевна	

ТАЪЛИМ ЖАРАЁНИДА ПЕДАГОГИК-ПСИХОЛОГИК ҚОБИЛИЯТНИ ШАКЛЛАНТИРИШИНИНГ ИЛМҲЙ-НАЗАРИЙ АСОСЛАРИ.

Раупова Ш.А.

Комилова М.О

(Тошкент тиббиёт академияси Педагогика ва
психология кафедраси катта ўқитувчилари)

Мустақил Ўзбекистоннинг келажаги бўлган авлодни тарбиялаш ниҳоятда катта диққат-эътиборни талаб қиладиган, ички зиддиятли жараёндир. Шундай экан, ўқитувчи, ўқувчи ва талабанинг шаклланиш жараёнини кузатиши лозим. У педагогик жараёни бошқарар экан, педагогик билим ва маҳорат эгаси бўлиши лозим. Шундагина ўқитувчи педагогик ҳодисаларнинг моҳиятини ва диалектикасини, педагогик меҳнат методи, касб ва технологиясини ва профессионал педагогик маҳоратни эгаллай олади. Педагогик билим ва маҳорат эгаси бўлган ўқитувчи аввал, педагогика фанининг методологик асосларини шахс ривожланишининг қонуниятлари ва омилларини, кадрлар тайёрлаш миллий, дастурининг моҳияти, мақсад ва вазифаларини билиши керак. Таълим тизимида меҳнат қиладиган педагогларнинг кўпчилиги таълим ва тарбия жараёнида педагогик маҳоратнинг зарурияти ва аҳамиятини чуқур англамоқдалар. Бугунги кунда халқнинг бой замонавий маданият, иқтисодиёт, фан, техника ва технологияларнинг ютуқлари асосида мутахассислар тайёрлашнинг муқаммал тизимини шакллантириш Ўзбекистон тараққиётининг муҳим шартидир. Жамият тараққиёти даражаси, ахборотларни ҳалдан ташқари кўплиги, иқтисодиётдаги таркибий ўзгаришлар, умуман олганда ҳаёт тажрибаси шуни кўрсатадики, ёшларни етук, вазиятни тезда англай оладиган, айна шу вазият учун тўғри қарор қабул қила оладиган малакали мутахассислар қилиб тайёрлаш учун фақат анъанавий услубларга таяниб дарс ўтиш етарли эмас. Ҳозирда Республикамизда таълимни ривожлантиришнинг янги босқичида тиббий таълимнинг асосий вазифаси сифатида жаҳон талаблари даражасида янгиланиб бораётган ишлаб чиқариш шароитларига мослаша оладиган, тиббиётимизни буюк давлат даражасига кўтарадиган мутахассисларни тайёрлаш ва бу жараёнда асосий омил сифатида бериладиган ахборотлар ҳажмини эмас, балки ижодий ёндошувни шакллантириш, мустақил фикрлаш ва татбиқ қилиш сифатларини тарбиялашга эътибор қаратиш лозим.

Тиббиёт билан шуғулланишнинг биринчи вазифаси талабаларнинг қлиник билим савиясини ошириш бўлса, кейингиси ана шу билим асосида малака ва кўникмалар ҳосил қилишдир. Билим ва кўникмаларни ривожлантириш жараёни қуйидагиларда намоён бўлади, билим-кўникма-малака. Касб таълими узок даврлар мобайнида ҳар томонлама ривожланган шахсни тарбиялашга йўналтирилиб берилди, бироқ ушбу тадбир битирувчиларнинг касбий маҳоратини шаклланиш даражасини пасайиши ҳисобига амалга оширилди. Бу ҳолат касбий маҳоратни ва лаёқатни ошириш, инсоннинг бутун умри давомида ўз билимини такомиллаштириб бориш ва ўз-ўзини тарбиялаш эҳтиёжини оширишга хизмат қилмас эди. Республикамиз таълим тизимидаги ислохатлар натижасида касбий таълим ишчи касбларига маҳсус тайёрлаш масаласига, таълим олувчи шахсида касбий маҳорат ва лаёқат сифатларини шакллантиришга алоҳида эътибор берилмоқда. Қобилият ҳамма инсонларда мавжуд бўлиб, бир текисда бўлмай, бири юқори, бири ўрта ва бири қуйи даражадан иборатдир. Фақат ақли заиф инсонлардагина қобилиятни учрамайди. Муваффақиятли ишлаш учун ҳар бир педагог педагогик маҳоратга эга бўлиши зарур. Педагогик қобилият эгаси оз меҳнат сарф қилиб, катта натижага эришади. Қобилият фаолият жараёнида пайдо бўлади ва ривожланади, қобилиятни ривожлантириш учун эса лаёқат, техн, истеъдод яъни инсон нерв тизимида анатомо-физиологик хусусият ҳам бўлиши зарур. Педагогнинг баъзи психик процесслари унда шахсга хос сифатларининг шундай комплексини ташкил қиладиги, буни педагогик қобилият деб аташ мумкин. Таълим-тарбия ишларининг муваффақиятли бўлишини педагог шахсига хос бўлган бир қанча сифатлар, шу жумладан, унинг иродаси, ҳиссиётлари, характериға хос бўлган бир қанча хусусиятларини ҳам таъминлаб беради. Қобилият - шахснинг муайян фаолият юзасидан лаёқати ва унинг ишини муваффақиятли бажаришдаги субъектив шарт-шароитини ифодаловчи индивидуал психик хусусиятлардир. Қобилият дейилганда битирувчининг юқори даражадаги касбий кўникма ва малакаларни эгаллаганлиги тушунилади, у шахснинг меҳнат бозорида эгаллаётган касби бўйича рақобатбардошлик даражасида ўз аксини топади. Демак, қобилият шахснинг фаолиятини муваффақиятли амалга ошириш шarti ҳисобланган ва билим, кўникма ҳамда малакаларни эгаллаш динамикасида юзага чиқадиган фарқларда намоён буладиган индивидуал -психологик хусусиятдир. Агар шахснинг маълум сифатлари йигиндиси

одамнинг педагогик жихатдан асослаб берилган вақт оралигида эгаллаган фаолияти талабларига жавоб берса, унда мазкур фаолиятга нисбатан қобилияти бор деб ҳулоса чиқаришга асос бўлади. Қобилият шахснинг фаолиятини муваффақиятли амалга ошириш шarti ҳисобланган ва билим, қуникма ҳамда малакаларни эгаллаш динамикасида юзага чиқадиган фаркларда намоён бўладиган индивидуал - психологик хусусиятдир.

Ҳулоса қилиб айтганда, Ўзбекистон тараққиётининг муҳим шартларидан бири, жамият тараққиёти даражаси, ахборотларни қўплиги, тиббиётда таркибий ўзгаришлар, умуман олганда ҳаёт тажрибаси шуни кўрсатадики, ёшларни етук, вазиятни тезда англай оладиган, айнаи шу вазият учун тўғри қарор қабул қила оладиган малакали мутахассислар қилиб тайёрлаш учун фақат анъанавий услубларга таяниб дарс ўтиш етарли эмасдир. Ҳозирда Республикамизда таълимни ривожлантиришнинг янги босқичида тиббий таълимнинг асосий вазифаси сифатида жаҳон талаблари даражасида янгилашиб бораётган ишлаб чиқариш шароитларига мослаша оладиган, тиббиётимизни буюк давлат даражасига кўтарадиган мутахассисларни тайёрлашдан иборат, бу эса асосий омил сифатида бериладиган ахборотлар ҳажмини эмас, балки ижодий ёндошувни шакллантириш, мустақил фикрлаш ва татбиқ қилиш сифатларини тарбиялашдан иборат.

FOЙДАЛАНГАН АДАБИЁТЛАР

1. This document is Attributed to cherles Stangar Saylor URL: <http://www.Saylor.org/books/>
2. Эгамбердиева Н. Ижтимоий педагогика: дарслик - Т.: А.Навоий номидаги ЎЗМК нашриёти, 2009. - 232 б.
3. Ғозиев Э. Умумий психология: Психология мутахассислиги учун дарслик; ЎЗР ОЎМТВ, М.Улугбек номидаги ЎЗМУ. - Т.: "Ўзбекистон файласуфлари миллий жамияти" нашриёти, 2010. - 544 б.